

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Șcerbac împotriva Muzeului Național de Istorie a Moldovei cu privire la anularea actului administrativ și obligarea restituirii distincțiilor de stat și a bunurilor personale transmise pentru păstrare,

împotriva deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Larisa Șcerbac, reprezentată de Alla Lupareva împotriva hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La data de 26 decembrie 2018, Larisa Șcerbac, reprezentată de avocatul Alla Lupareva a depus cerere de chemare în judecată împotriva Muzeului Național de Istorie a Moldovei cu privire la anularea răspunsului Muzeului Național de Istorie a Moldovei nr. 139/1-06 din 23 octombrie 2018 și obligarea Muzeului Național de Istorie a Moldovei să-i restituie Larisei Șcerbac toate distincțiile de stat și bunurile personale transmise Muzeului Național de Istorie a Moldovei pentru păstrare, conform listei bunurilor din actele de primire-predare nr. 64 din 12 aprilie 1984 și nr. 86 din 26 aprilie 1984.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Larisa Șcerbac a invocat că, la data de 12 aprilie 1984 și 26 aprilie 1984 în baza actelor de primire-predare nr. 64 și 86, Larisa Șcerbac a transmis Muzeului de Stat de Istorie al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești pentru păstrare, distincțiile de stat și bunurile personale ale tatălui său, Generalului Armatei Sovietice – Grigore Șcerbac, care a decedat la data de 19 februarie 1984.

Reclamanta a susținut că, la data de 22 octombrie 2018, s-a adresat către Muzeul Național de Istorie a Moldovei cu o solicitare privind restituirea tuturor bunurilor transmise prin actele de primire-predare menționate supra.

Reclamanta a invocat că, prin răspunsul nr. 139/1-06 din 23 octombrie 2018 al Muzeului Național de Istorie a Moldovei, i s-a refuzat în satisfacerea cerințelor pe motiv, că retrocedarea către persoanele fizice sau juridice a bunurilor culturale înscrise în Registrul colecției „Tezaur”, în Registrul colecției „Fond” și în Registrul colecției comune ale muzeelor, este interzisă.

Reclamanta a indicat că la data de 22 noiembrie 2018, s-a adresat către Muzeul Național de Istorie a Moldovei cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea răspunsului nr. 139/1-06 din 23 octombrie 2018, restituirea distincțiilor de Stat și a tuturor bunurilor personale, transmise pentru păstrare, conform listei bunurilor din actele de primire-predare nr. 64 din 12 aprilie 1984 și nr. 86 din 26 aprilie 1984; eliberarea actelor, prin care ar fi confirmată poziția Muzeului Național de Istorie a Moldovei expusă în actul administrativ contestat, că bunurile menționate sunt înscrise în Registrul colecției „Tezaur”, în Registrul colecției „Fond” și în Registrul colecției comune ale muzeelor. Drept urmare, la data de 30 noiembrie 2018 reclamanta Larisa Șcerbac a primit un răspuns privind respingerea cererii prealabile.

Larisa Șcerbac a relatat că, actul administrativ contestat este emis de către Muzeul Național de Istorie a Moldovei cu încălcarea competenței și este ilegal, iar, prin emiterea actului administrativ contestat îi sunt încălcate drepturile recunoscute de lege.

În acest sens, reclamanta a făcut referire la art. 320 alin. (2) din Codul civil, potrivit căruia dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci când aceasta este translativă de proprietate.

Totodată, reclamanta a menționat că aceleași prevederi sunt reflectate și în art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că, orice persoana fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Reclamanta a notat că, în conformitate cu art. 315 alin. (1) din Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Larisa Șcerbac a subliniat, că în temeiul art. 316 alin. (1) și (2) din Codul civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat.

Reclamanta a reținut că, după decesul tatălui său Grigore Șcerbac, a devenit proprietara bunurilor lui personale și ulterior le-a transmis Muzeului Național de Istorie a Moldovei, pentru păstrare.

Reclamanta a învederat prevederile art. 1086 din Codul civil, potrivit cărora prin contract de depozit o parte (depozitar) se obligă să păstreze bunul mobil, predat de cealaltă parte (deponent), o perioadă determinată sau nedeterminată și să-l restituie la cerere.

Totodată, reclamanta a scos în evidență și prevederile art. 1096 alin. (1) din Codul civil, conform cărora deponentul are dreptul să-și ridice oricând bunul depozitat, chiar și atunci când contractul prevede un termen de depozitare.

Reclamanta a afirmat că, prin prisma normelor citate supra este evident, că prin emiterea actului administrativ contestat pârâtul a încălcat dreptul de proprietate al reclamantei, ocrotit de legislația în vigoare. Mai mult, în actul administrativ contestat pârâtul susține că bunurile transmise nu pot fi restituite reclamantei în baza art. 12 alin. (6) din Legea muzeelor nr. 262 din 07 decembrie 2017, deoarece sunt înscrise în Registrul colecției „Tezaur”, în Registrul colecției „Fond” și în Registrul colecției comune ale muzeelor, însă acest argument este unul nefondat și declarativ, fiind în contradicție cu situația de fapt și anume – bunurile solicitate de către Larisa Șcerbac nu au fost înscrise în registrele nominalizate, fapt confirmat și prin răspunsul pârâtului nr. 152/01-06 din 28 noiembrie 2018.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Șcerbac împotriva Muzeului Național de Istorie a Moldovei cu privire la anularea actului administrativ și obligarea restituirii distincțiilor de stat și a bunurilor personale transmise pentru păstrare (f.d.101, 106-112-verso).

La data de 13 noiembrie 2020, Larisa Șcerbac, reprezentată de avocatul Alla Lupareva a depus apel împotriva hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a menționat că hotărârea contestată este una ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată (f.d. 105).

Hotărârea motivată din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Larisei Șcerbac la data de 01 decembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8000580283AS, anexat la actele cauzei (f.d. 114).

La data de 24 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Larisa Șcerbac, reprezentată de avocatul Alla Lupareva a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d. 121-127).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Larisei Șcerbac, reprezentată de avocatul Alla Lupareva împotriva hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul depus de Larisa Șcerbac, reprezentată de avocatul Alla Lupareva, s-a casat hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Șcerbac împotriva Muzeului Național de Istorie a Moldovei cu privire la anularea actului administrativ și obligarea restituirii distincțiilor de stat și a bunurilor personale transmise pentru păstrare. S-a anulat răspunsul Muzeului Național de Istorie a Moldovei nr.139/1-06 din 23 octombrie 2018, ca fiind ilegal. S-a obligat Muzeul Național de Istorie a Moldovei să-i restituie Larisei Șcerbac toate distincțiile de stat și bunurile personale transmise Muzeului Național de Istorie a Moldovei pentru păstrare, conform listei bunurilor din actele de primire-predare nr. 64 din 12 aprilie 1984 și nr. 86 din 26 aprilie 1984 (f.d. 147, 148-159).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 315 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), potrivit cărora proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Totodată, instanța de apel a scos în evidență art. 316 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care statuează că proprietatea este, în

condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Instanța de apel a notat prevederile art. 320 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), conform cărora dreptul de proprietate asupra unui bun nou, realizat de persoană pentru sine se dobândește de către aceasta dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci când aceasta este translativă de proprietate. În cazurile prevăzute de lege, proprietatea se poate dobândi prin efectul unui act administrativ. Prin lege se pot reglementa și alte moduri de dobândire a dreptului de proprietate.

Instanța de apel a reținut prevederile art. 337 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care statuează că dreptul de proprietate încetează, în condițiile legii, în urma consumării, pieririi fortuite sau distrugerii bunului, înstrăinării lui în temeiul unui act juridic, renunțării la dreptul de proprietate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. Nimeni nu poate fi forțat să cedeze proprietatea sa, cu excepția cazurilor când, conform legii, se efectuează: urmărirea bunurilor în legătură cu obligațiile proprietarului; înstrăinarea bunurilor pe care, conform legii, persoana nu le poate avea în proprietate; răscumpărarea animalelor domestice în cazul încălcării regulilor de comportare cu acestea; privatizarea proprietății de stat; exproprierea pentru cauză de utilitate publică; rechiziția; confiscarea; alte acțiuni prevăzute de lege.

În acest context, instanța de apel a menționat că prin semnarea actelor de primire-predare, bunurile litigioase au fost transmise Muzeului Național de Istorie a Moldovei pentru păstrare, fapt ce se invocă expres în conținutul actelor de primire-predare (f.d. 6-9).

Instanța de apel a indicat că, dreptul de proprietate al Larisei Șcerbac asupra bunurilor transmise pentru păstrare nu a încetat odată cu transmiterea bunurilor Muzeului Național de Istorie, deoarece bunurile respective au fost transmise pentru păstrare, dar nu înstrăinate.

Instanța de apel a relatat că prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, coroborate cu prevederile art. 374 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care stabilesc că proprietarul este în drept să-și revendice bunurile aflate în posesiunea nelegitimă a altuia, prima instanță nejustificat a concluzionat despre necesitatea respingerii cererii de chemare în judecată, or, proprietarului îi aparține oricând dreptul de posesie asupra bunurilor sale, cât și dreptul de folosință și dispoziție.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul Muzeului Național de Istorie a Moldovei, precum că bunurile litigioase au intrat în patrimoniul muzeului și din acest motiv nu pot fi restituite proprietarului, or, procedura de clasare a bunurilor în inventarul fondului patrimoniului cultural (Registrul) se desfășoară în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și are mai multe etape.

Astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 10 alin. (1)–(2) din Legea nr. 280 din 27 decembrie 2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, care statuează că la solicitarea proprietarilor, bunurile culturale mobile proprietate privată pot fi clasate în conformitate cu prezenta lege. Clasarea și înregistrarea bunurilor culturale mobile proprietate privată se fac opțional, la cererea

proprietarului. Cererea trebuie să fie de un model stabilit de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Subsidiar, instanța de apel a notat prevederile pct. 4 din Regulamentul privind Registrul de stat al patrimoniului cultural mobil, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1111 din 11 septembrie 2003 despre aprobarea regulamentelor pentru punerea în aplicare a Legii muzeelor nr.1596-XV din 27 decembrie 2002 (în vigoare la data depunerii acțiunii), potrivit cărora prin clasare se înțelege procedura de stabilire a bunurilor culturale mobile care fac parte din categoriile juridice ale patrimoniului cultural național mobil, fond și tezaur, potrivit pct. 3.

Instanța de apel a subliniat că, punctele 6, 12-14, 22-24 din Regulamentul nominalizat statuează că, clasarea se va efectua pe baza unui raport de expertiză întocmit de experți acreditați de Ministerul Culturii. Iar, Ministerul Culturii va elibera pentru fiecare bun clasat un certificat de clasare și fișa standard a obiectului. Certificatul de clasare și fișa standard a obiectului însoțesc bunul clasat și nu constituie prin ele însele un titlu de proprietate. Clasarea are ca efect înscrierea bunurilor culturale mobile în Inventarul Fondului patrimoniului cultural național și Inventarul Tezaurului patrimoniului cultural național. Inventarele sus-menționate sânt întocmite în baza ordinelor privind bunurile culturale mobile clasate de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Culturii. Ordinul de clasare, declasare sau trecere a unui bun cultural mobil dintr-o categorie juridică a patrimoniului cultural național în alta poate fi contestat de proprietarul sau titularul dreptului de administrare la Ministerul Culturii, în termen de 30 de zile din data la care i s-a comunicat ordinul respectiv. Ministerul Culturii este obligat să soluționeze contestația în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia. În cazul în care proprietarul sau titularul dreptului de administrare este nemulțumit de răspunsul la contestația adresată Ministerului Culturii, el se poate adresa, în condițiile legii, instanțelor judecătorești competente.

Instanța de apel a afirmat că, din momentul transmiterii bunurilor pentru păstrare și până în prezent Muzeul Național de Istorie a Moldovei nu a solicitat de la Larisa Șcerbac eliberarea acordului pentru intentarea procedurii de clasare a bunurilor în registrele menționate, nu a înștiințat-o despre intentarea unei asemenea proceduri și nu a prezentat actele ce însoțesc procedura respectivă conform prevederilor legislației în vigoare, cum ar fi certificate și ordine de clasare a bunurilor în Registrul de stat al patrimoniului cultural mobil.

Instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe precum că, în temeiul art. 12 alin. (6) din Legea muzeelor nr. 262 din 07 decembrie 2017, se interzice retrocedarea bunurilor din litigiu către Larisa Șcerbac. În acest sens, instanța de apel a menționat că Larisa Șcerbac nu a transmis în proprietatea Muzeului Național de Istorie a Moldovei bunurile litigioase, ci doar spre păstrare, iar ca urmare aceste bunuri au fost incluse în Registrul Fondului de Bază și în Registrul Fondului Auxiliar al patrimoniului muzeului, cu încălcarea normelor legale.

La data de 05 august 2021, Muzeul Național de Istorie a Moldovei a depus recurs împotriva deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel (f.d. 161), iar, la data de 01 noiembrie 2021, Muzeul Național de Istorie a Moldovei a prezentat motivarea recursului (f.d. 169-172-verso).

În susținerea recursului Muzeul Național de Istorie a Moldovei a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au

fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Suplimentar, recurentul a menționat că instanța de apel eronat a interpretat legea privind calificarea raporturilor stabilite între Muzeul Național de Istorie a Moldovei a și Larisa Șcerbac în anul 1984, deoarece transmiterea bunurilor în baza actelor nr. 54 din 12 aprilie 1984 și nr. 86 din 26 aprilie 1984, nu constituie raporturi stabilite prin contract de depozit.

Muzeul Național de Istorie a Moldovei a relevat, că după procedura de predare-primire a bunurilor, acestea au fost inventariate și incluse în Registrul Fondului de bază și în Registrul Fondului auxiliar al patrimoniului muzeal. Transmiterea benevolă și recepționarea de către muzeu a bunurilor respective se confirmă printr-un sir de documente întocmite conform prevederilor legislației în vigoare - Actul de primire nr. 54 din 12 aprilie 1984, Lista de colecție nr. 32, cartea nominală cu date descriptive despre generalul Grigorii Șcerbac, anexate la materialele dosarului.

Recurentul a indicat că, instanța de apel nu a ținut cont de specificul de evidență și păstrare a patrimoniului cultural de către muzeele naționale aflate în proprietatea publică a statului, ignorând normele dreptului material care reglementează aceste raporturi.

Subsecvent, recurentul a susținut că din 1984 până în 2018 au trecut 34 ani, prin urmare, Muzeul Național de Istorie a Moldovei a obținut dreptul de proprietate asupra bunurilor litigioase, inclusiv și prin uzucapiune mobilă a bunurilor culturale mobile. Astfel, proprietarul nu poate fi obligat prin nici o lege ca să transmită bunurile sale unor terțe persoane.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 iulie 2021.

La data de 05 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Muzeul Național de Istorie a Moldovei a depus recurs împotriva deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a menționat că motivele recursului vor fi prezentate după notificarea deciziei motivate (f.d. 161).

Decizia motivată din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Muzeului Național de Istorie a Moldovei, la data de 30 septembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8005401068AS, anexat la actele cauzei (f.d.164).

La data de 01 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Muzeul Național de Istorie a Moldovei a prezentat motivarea recursului (f.d. 169-172-verso).

Astfel, recursul depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei împotriva deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 20 octombrie 2021 și 02 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă Larisei Șcerbac și avocatului Alla Lupareva, copia recursului depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 166, 174).

Prin referința depusă la data de 16 noiembrie 2021, Larisa Șcerbac, reprezentată de Alla Lupareva a solicitat respingerea recursului depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei cu menținerea deciziei din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 178-185).

Studiind temeiurile invocate în recursul depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei, în raport cu actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder vs Regatul Unit*, §38; *Stanev vs Bulgaria (MC)*, §230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere [*Luordo vs Italia*, §85]. Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel [*Levages Prestations Services vs Franța*, §45]. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem [*Botten vs Norway*, 19 februarie 1996, *Reports 1996-1*, p. 141, § 39]. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 [*a se vedea Helmers vs Suedia*, 9 octombrie 1991, § 31, *Seria A*, nr. 212-A].

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Muzeul Național de Istorie a Moldovei se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan